

Nu woon ik hier

Verwerkingsboek voor
nieuwkomers

Voorwoord voor volwassenen

Verhuizen van de ene naar de andere plek is voor kinderen een grote verandering. Wanneer dit een verhuizing is naar een ander land, heeft dit een nog grote impact.

Dit wordt nog versterkt wanneer een kind het land uit moet vluchten vanwege oorlog, terreur, angst etc. Van de eigen vertrouwde omgeving naar een nieuwe omgeving maakt een kind kwetsbaar. Tegelijk geeft een nieuwe situatie ook kansen. Om deze kansen optimaal te benutten, is het voor een kind belangrijk om verbondenheid te blijven ervaren met de situatie van herkomst en zich vertrouwd te gaan voelen in de nieuwe situatie.

Dit boekje heeft als doel om herinneringen van kinderen letterlijk een plek te geven. Wat er was, mag er zijn. Werken in dit boekje kan dienen als beschermjas. *Beschermjassen zijn rituelen, voorwerpen, herinneringen, geuren, foto's, muziek, alles wat je doet herinneren aan toen het goed, vertrouwd en veilig was. (...) Het zijn de veilige omhullingen die je helpen door een moeilijke fase te komen* (Tjin A Djie en Zwaan, 2015, p. 24). Een eenvoudig voorbeeld van een beschermjas is een knuffel die een jonge kleuter de eerste periode naar school meeneemt.

Dit boekje is niet bedoeld voor het verwerken van trauma's. Daar is professionele hulpverlening voor nodig. **Dit boekje is wel bedoeld om de veerkracht van kinderen te vergroten.**

Dit werkboekje is een hulpmiddel en zal niet voor ieder kind met een migratieachtergrond passend zijn. Het is daarom raadzaam om het als volwassene eerst goed door te nemen. Verder wordt aangeraden om een kind samen met een volwassene in het boekje te laten werken. Het is belangrijk dat dit een volwassene is die een sfeer weet te creëren waarin het kind zich prettig voelt en tegelijk goed kan reageren op de reacties die het werken in het boek kan oproepen. Ook geeft de hulp van de volwassene het kind de ruimte om zijn of haar verhaal met iemand te delen. Tegelijk geeft het de volwassene de mogelijkheid om een kind beter te leren kennen en te observeren. Wanneer het gedrag van een kind vragen oproept (te teruggetrokken of juist te makkelijk ontregelt), wordt geadviseerd om professionele hulp in te schakelen.

Ten slotte: laat het werken in dit boekje vooral een plezierig en positief moment zijn!

Inleiding voor kinderen

Je woont nu hier.
Eerst woonde je in een ander land.
Misschien vind je het fijn om hier te zijn.
Misschien ook niet.
Soms vind je het fijn om hierover te denken.
Soms ook niet.
Soms praat je wel. Soms ook niet.
In dit boek kun je jouw verhaal kwijt.
Jouw eigen verhaal!

PS: Misschien is het fijn als iemand je helpt bij dit boek.
Die persoon praat dan met jou.
Of helpt jou als je het lastig vindt.

Wie kan jou helpen?

Dit ben ik

Ik heet

Ik ben jaar oud.

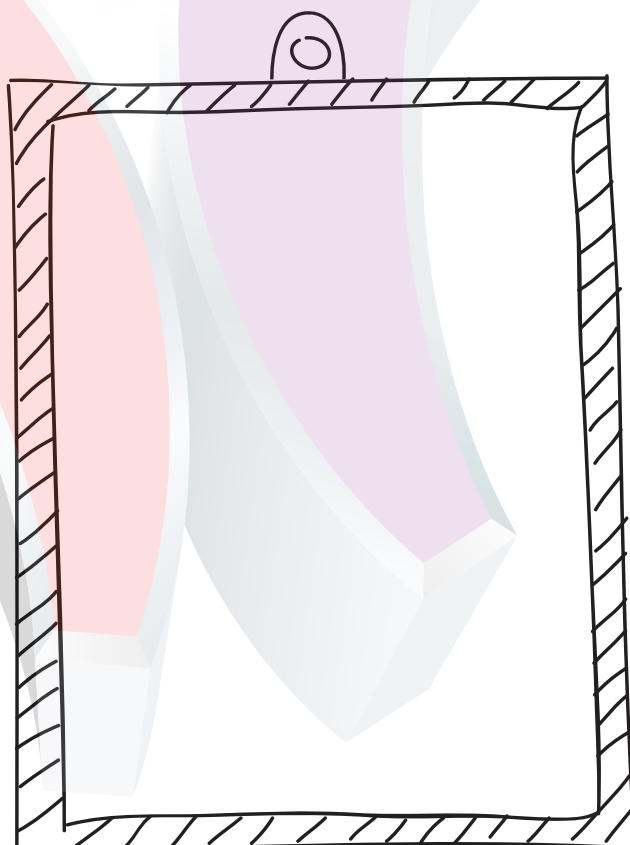
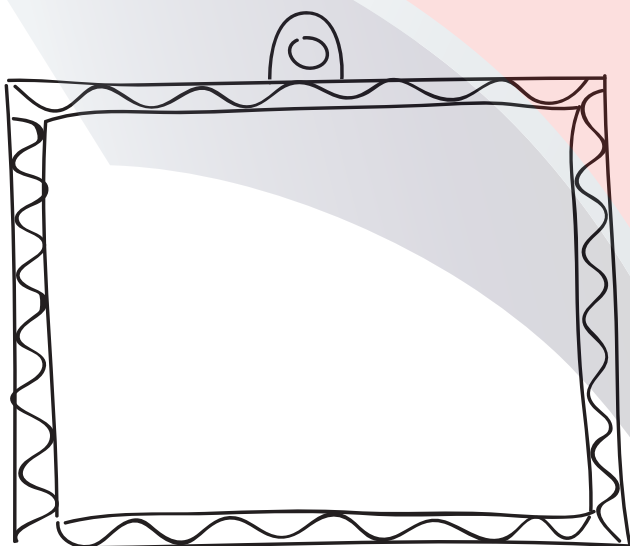
Ik woon jaar hier.

Ik woon in

Ik woon hier met

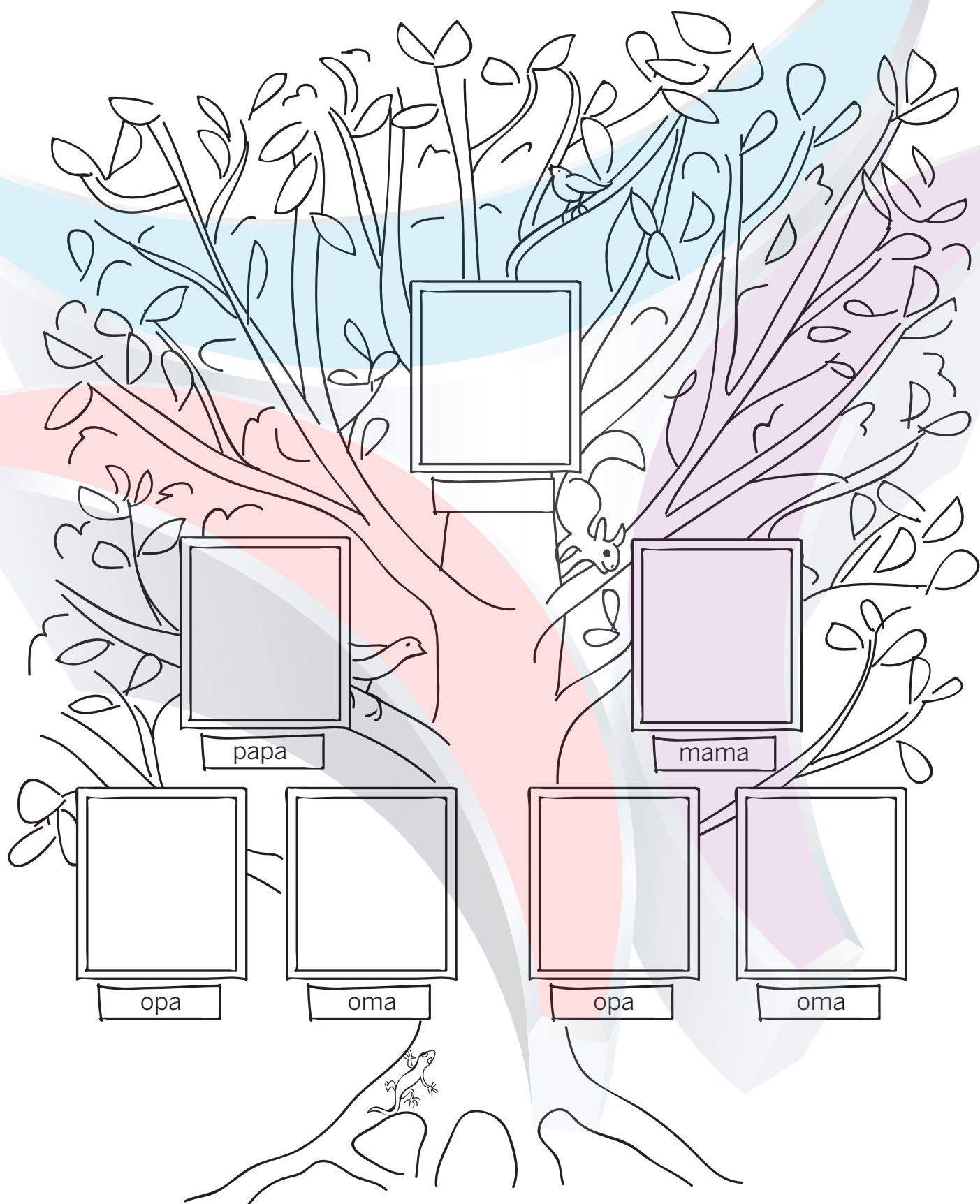
.....

Dit is mijn hand

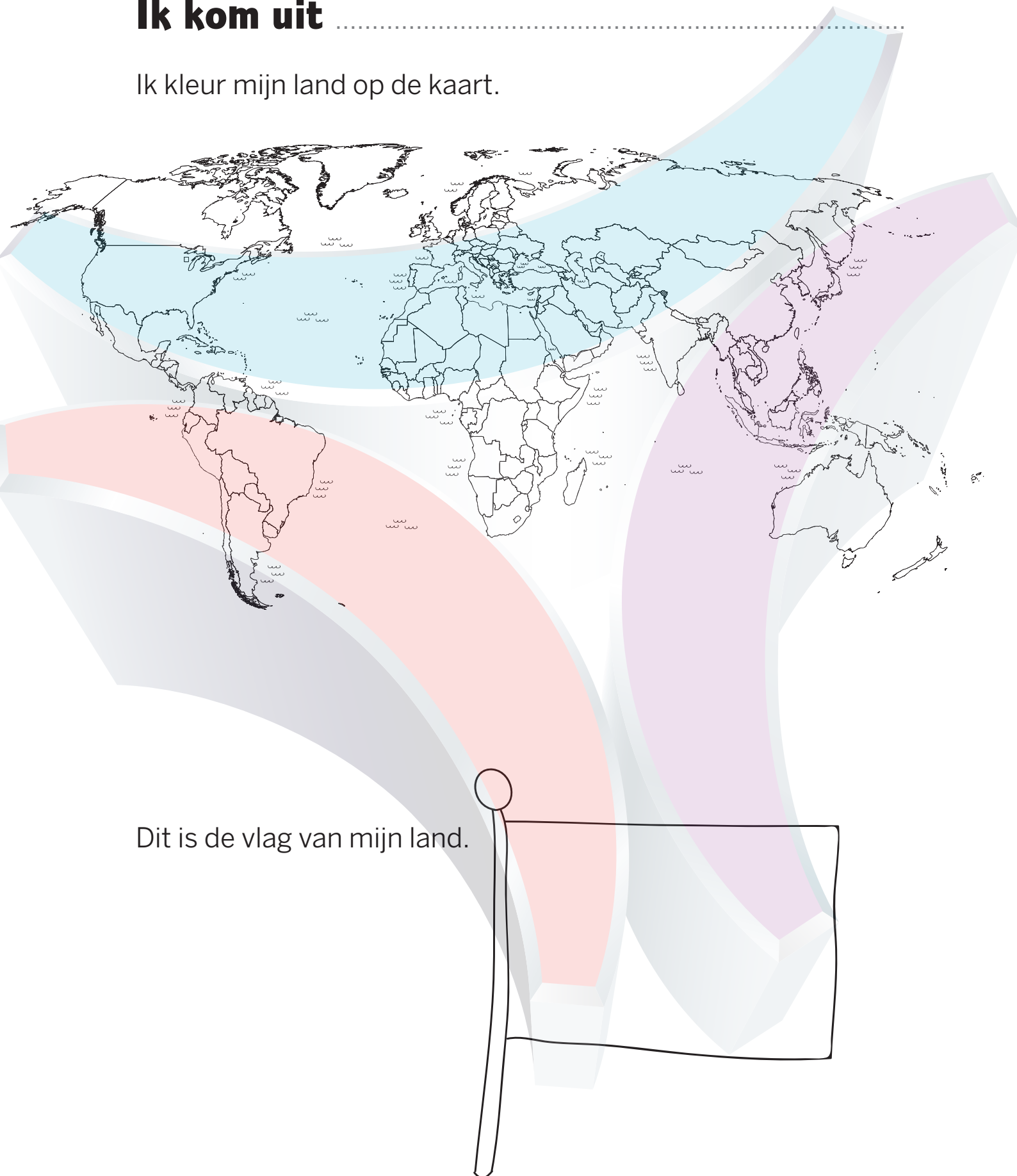
Dit ben ik

Dit is mijn familie

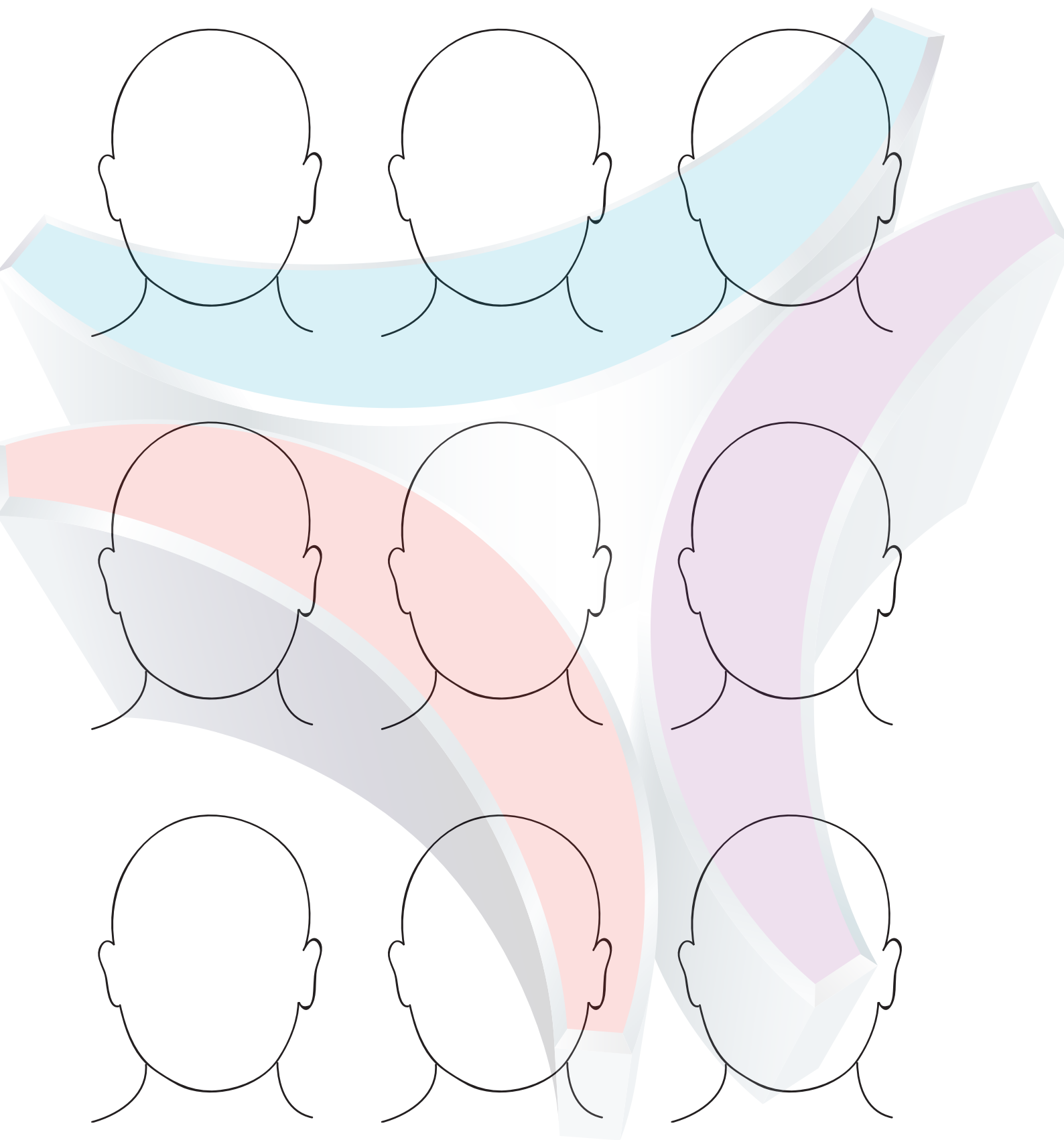
Ik kom uit

Ik kleur mijn land op de kaart.

Dit is de vlag van mijn land.

In mijn land zag ik deze mensen vaak

Mooie herinneringen!

Als ik aan mijn land denk dan...

Ruik ik

Hoor ik

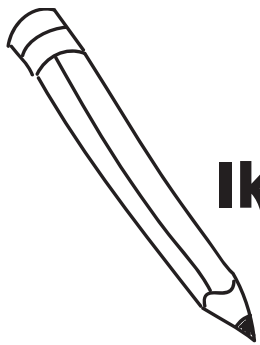
Zie ik

Voel ik

Proef ik

Ik teken dit over mijn land

mijn lekkerste eten	mijn huis
mijn school	mijn fijnste plek
mijn leukste spel	mijn beste vriend(in)

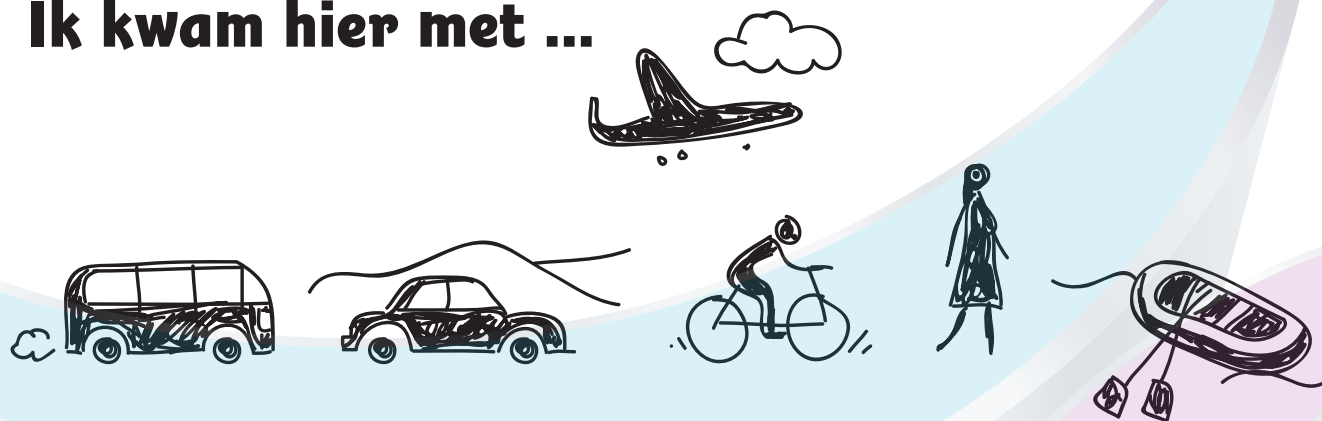
Ik ging op reis omdat...

- ☐ we arm zijn
- ☐ er oorlog in mijn land was
- ☐ het te gevaarlijk voor ons was
- ☐ we bang waren
- ☐ er honger in mijn land was
- ☐ mensen lelijk toch ons deden
- ☐ mijn familie wilde dat
- ☐ mijn familie al hier was
- ☐

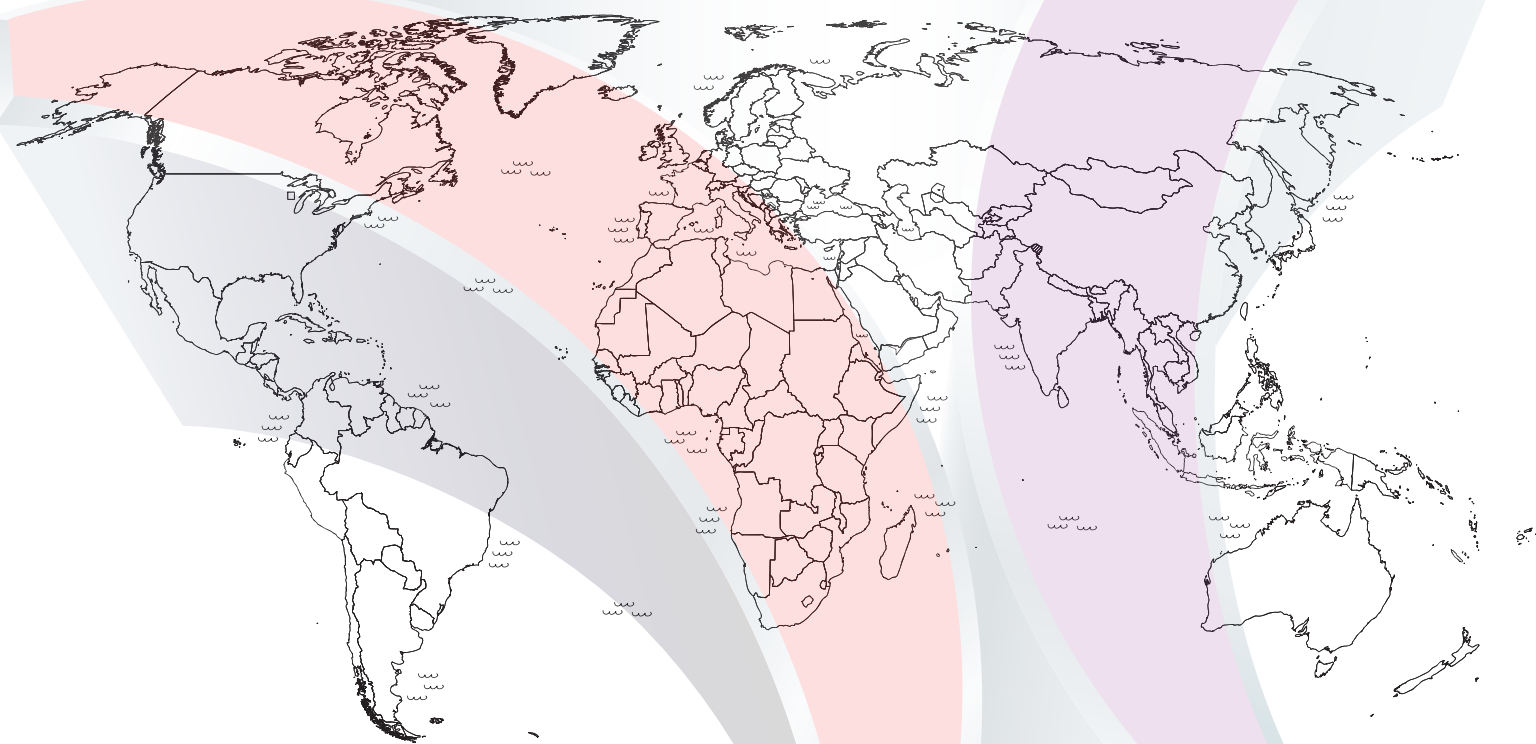
**Ik nam mee
op reis**

Teken je spulletjes op het kleed

Ik kwam hier met ...

Ik reisde via deze weg:

Ik kwam hier met deze mensen:

.....

.....

.....

Hier kwam ik aan: kies zelf een kleur! ○

Hier heb ik gewoond: kies zelf een kleur! ○

Hier woon ik nu: kies zelf een kleur! ○

Toen ik hier kwam ...

Rook ik

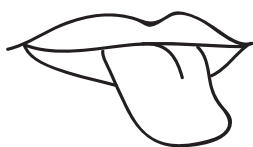
Hoorde ik

Zag ik

Voelde ik

Proefde ik

Als ik mij boos voel, dan helpt het om ...

- ☐ te slapen
- ☐ in bad te gaan
- ☐ met iemand te knuffelen
- ☐ hard te rennen
- ☐ te voetballen
- ☐ of

Als ik mij verdrietig voel, dan helpt het om ...

- ☐ te slapen
- ☐ in bad te gaan
- ☐ met iemand te knuffelen
- ☐ hard te rennen
- ☐ te voetballen
- ☐ of

Als ik mij bang voel, dan helpt het om...

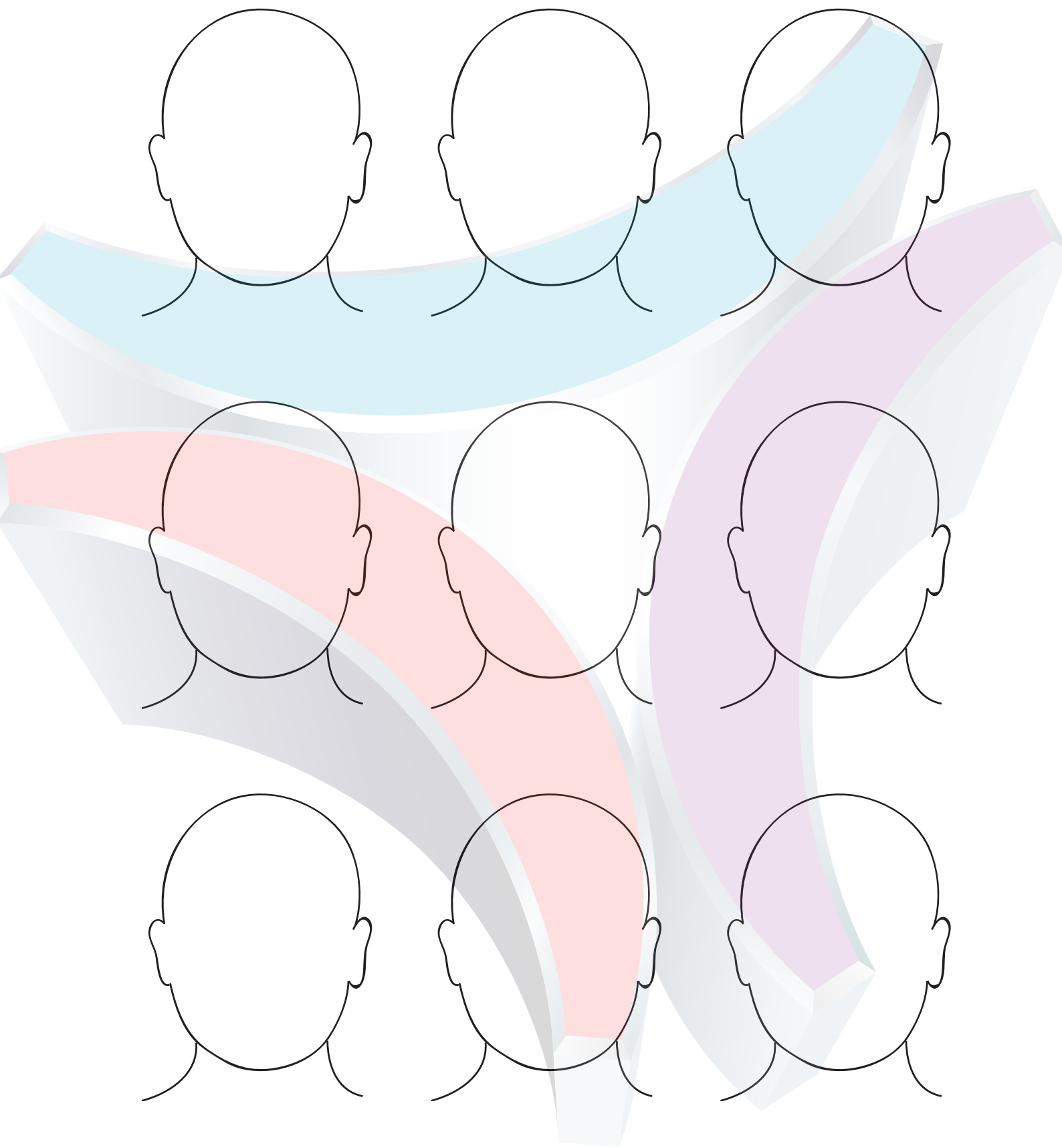
- ☐ te slapen
- ☐ in bad te gaan
- ☐ met iemand te knuffelen
- ☐ hard te rennen
- ☐ te voetballen
- ☐ of

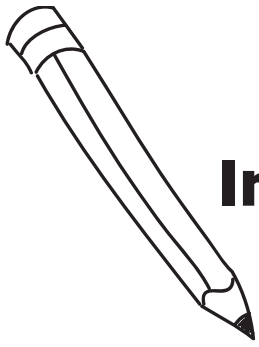
Deze Nederlandse woorden ken ik al

Het Nederlandse woord

In mijn eigen taal

Ik ben hier nu met

In Nederland is dit ...

mijn lekkerste eten

mijn huis

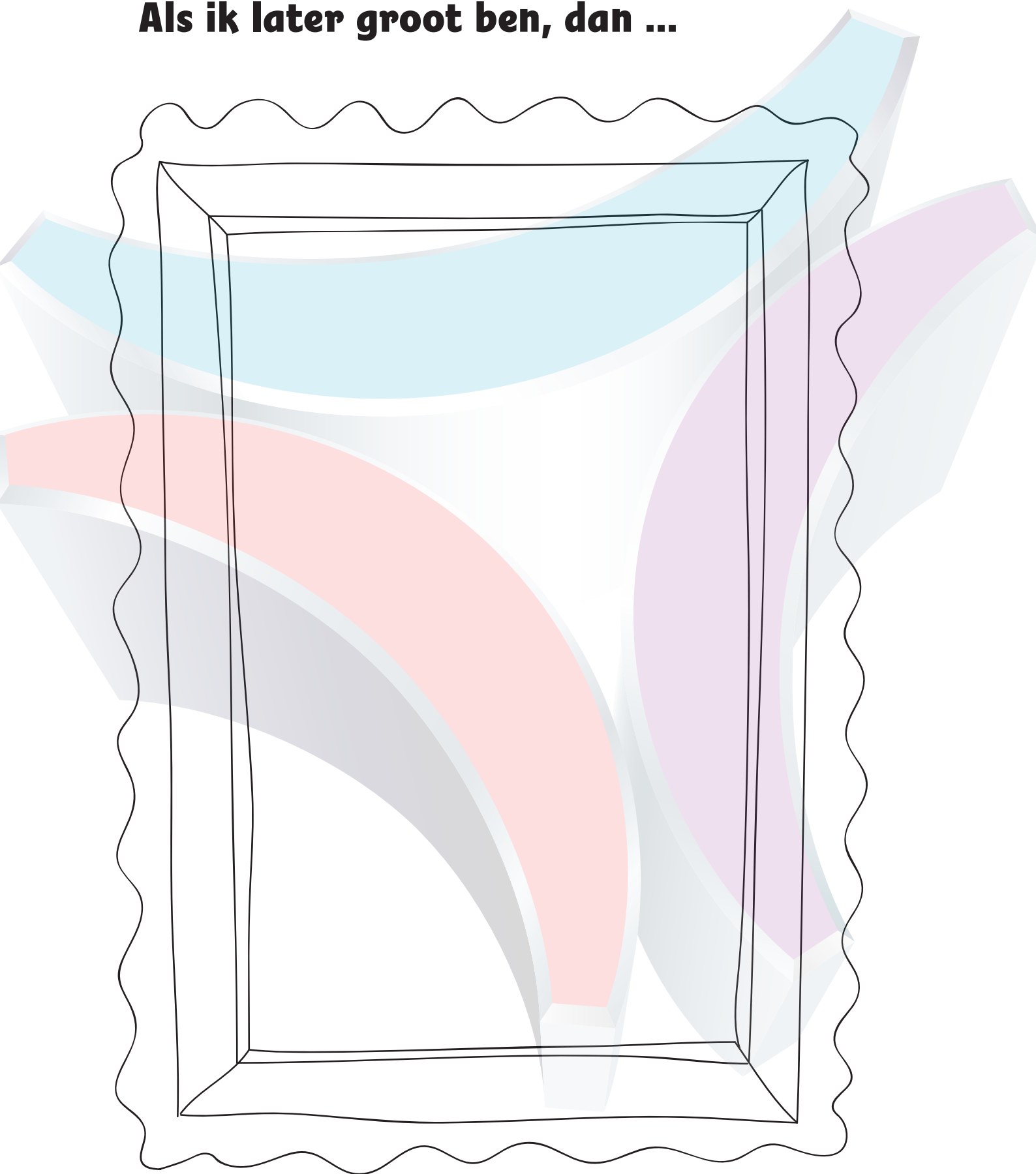
mijn school

mijn fijnste plek

mijn leukste spel

mijn beste vriend(in)

Als ik later groot ben, dan ...

Over deze uitgave

Driestar onderwijsadvies biedt begeleiding aan leerkrachten, ouders en kinderen.

Dit werkboekje kunt u bestellen via de webwinkel van Driestar educatief.
www.driestar-educatief.nl/webwinkel

publicaties zoals:

- Nijse, J. & Spek-Dubbeldam, J. (2015). *Mijn ouders wonen niet meer bij elkaar. Over echtscheiding; een werk- en denkboekje voor kinderen*. Gouda: Driestar onderwijsadvies.
- Van Asperen, E., & Baan, J. (1998). F.C. *De wereld, Vluchtelingenkinderen in het basisonderwijs*. Utrecht: Stichting Pharos.
- Van Nederpelt, P.J.A., Nijse, J., Spek-Dubbeldam, J. & Wessels, J. (2012). *Herinneringsboek: over iemand die veel voor je betekende*. Gouda: Driestar onderwijsadvies.

Literatuursuggesties volwassenen:

- Coppens, L., Van Krechten, C., & Schneijderberg, M. (2015). *Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Lieskamp, M., van Loo, J., & Schoemaker, A. (red.) (2016). *Nieuwkomers op school: Onderwijs als startpunt voor een betere toekomst*. Huizen: Uitgeverij Pica.
- Tjin A Djie, K., & Zwaan, I. (2015). *Beschermjassen op school: aandacht voor verschil in het onderwijs*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Van Muijen, C. (2016). *Immigrantenkinderen op school; de stand van zaken onderzocht door OECD (2015)*.

Materiaal:

- Amery, H., & Cartwright, S. (2013). *De eerste duizend woorden*. Haarlem: Uitgeverij Holland.
- Vandamme, N. & Van Dommele A. (2018). *Veerkracht materialendoos*. Houten: Lannoo Campus.

Driestar onderwijsadvies

Driestar educatief

Burg. Jamessingel 2 Postbus 368 2800 AJ Gouda

T 0182-540333 info@driestar-onderwijsadvies.nl

www.driestar-onderwijsadvies.nl

*Driestar onderwijsadvies adviseert en begeleidt scholen voor voortgezet en (speciaal) basisonderwijs, met inspirerend onderwijs en goede zorg als ideaal. Wij zijn een onderdeel van kenniscentrum **Driestar educatief** en werken nauw samen met **Driestar hogeschool**.*